

Formy a metódy činnosti verejnej správy

PhDr. Matúš VYROSTKO, PhD.
prednáška

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA
FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ**

- **Formy a metódy činnosti VS**

- - vysvetluju sa najmä z pohľadu spravneho prava, no je potrebne na nich nazriet z pohľadu TVS
- - Forma cinnosti VS
- - je prejavom podstaty a obsahu javov
- - sú determinované funkiami, cieľmi a úlohami VS
- - vo VS sa prejavuju v konkretných verejnopravných ukonoch, cinnostach
- - delia sa na spravne/pravne a nespravne/nepravotvorne
- - medzi spravne/pravotvorne formy cinnosti sa vo VS zaradujú spravne akty, a spravne dohody, (*vonkajšie, vnútorné, individualne atd., co je to spravny akt, ake typy, co je spävna dohoda, ake vznikaju*)

- - formy cinnosti nepravotvorne, nespravne - maju deklatornu povahu
 - - ide o take formy cinnosti, ktore vseobecne neukladaju povinnost ucastnikom podriadit sa nejakemu spravnemu organu, ide o iny druh cinnosti
 - - 3 formy cinnosti:

- - **Posudky a vyjadrenia spravných organov**
 - - posudky sa vydavaju individualne na požiadanie organizácie, vyjadrujú stanovisko nejakého organu, institúcie k jednotlivým otázkam
 - - sú tie, ktoré súvisia s verejnými zaujmami, je potrebné ich k niecomu prilozit, preukazat, podporiť nejaké rozhodnutie, odmietnuť nejaké stanovisko, rozhodnutie
 - - vznikajú za specifických podmienok, specifickým spôsobom
 - - môžu mať vplyv na rozhodnutie iných subjektov

- - spoločensko - organizátorske formy činnosti
 - - pomahaju subjektom verejnej spravy zabezpečit a plniť niektoré svoje ine úlohy, ktoré nemusia suvisieť bezprostredne so spravovaním
 - - môžu prijímať rôzne opatrenia
 - - prednášky, skolenia
 - - spada sem informovanosť
 - - komunikácia s občanmi
 - - podujatia, konferencie, stretnutia
 - - z hľadiska ich realizácie cieľov sú veľmi potrebne a ziaduce
 - - napr. aj organizovanie voľieb, volebných kampaní, volebných stretnutí

- - materialno - technicke formy cinnosti
 - - napr. evidencia, registracna cinnost, dokumentacna cinnost,
 - - materialno technicke zabezpecenie
-

- **Metódy činnosti**

- - metody VS predstavuju sustavu spôsobov a postupov, ktore su orientovane na dosiahnutie cieľov a uloh pri vykonavani činnosti vo verejnom zaujme, ale aj na realizaciu a implemetaciu zakonov a vseobecne zaväznych predpisov
 - - využívanie potom uzko zavisi medzi funkciami, cieľmi, ulohami, formami činnosti
- 3 skupiny:
 - - vseobecne metody
 - - konkretne metody
 - - specifické metody činnosti

- **Vseobecne metody cinnosti VS**
- - metoda presvedcovania a metoda donucovania
- Metoda presvedcovania
 - - absentuje hrozba donutenia
 - - vo VS sa najcastejsie aj najlahsie využíva tam, kde su organizacie, institucie, verejnosť, ktorá je naladena a uznava rovnake hodnoty, ma rovnake ciele, ma priblizne rovnake zaujmy a potreby
 - - je bezproblemové, nie je treba vyvijat velke aktivity, ide o vyjasnenie situacie, vyjednavanie,

- Metoda donucovania
 - - realizuje a pouziva sa tam, kde uz je pod hrozbou sankcii
 - - sankcie môzu mat pravny charakter alebo politicky charakter (napr. odvolačnosť)
 - - bud verejnosti voci VS, alebo VS voci verejnosti

- - súčasťou presvedcovania aj donucovania je manipulacia
- - manipulacia má veľmi vela podôb

- - vo VS sa pod manipuláciou chápe sprístupnenie pravdivých informacii, ale nie plných
- - poskytovanie nepravdivých informacii
- - poskytnutie informacii bez udania zdroja
- - zabranenie tomu, kto tie informacie má, aby ich verejnosti alebo VS sprístupnil
- - všetky tieto 4 prípady sú manipuláciou
- - hranica medzi pravdivou a nepravdivou informáciou je veľmi tenka, veľmi pohyblivá
- - manipulacia je v sade prítomná

-
- **Konkretne metody cinnosti VS**
 - - administrativno - spravne metody
 - - spolocensko - organizatorske metody
 - - ekonomicke metody
 - - manazerske metody
-
- **Administrativno - spravne metody**
 - - musia mat pravny zaklad
 - - musia byt v sulade so zakonom
 - - su pravne zaväzne
 - - ich vecny obsah mozno pravne vynucovat
-

- Spoločensko - organizátorske
 - - od AS sa odlišujú tým, že majú charakter mocenský
 - - môžu mať tiež právny základ
 - - väčšina z nich nie je právne vynutiteľná
 - - stimulačné metódy
 - - morálny, etický základ
 - - apelujú na niečo, podporujú nejaké činnosti a aktivity
 - - sú viazaní na neformálne aktivity

- Ekonomicke metody
 - - spôsoby pri využívani nástrojov a finančných prostriedkov
 - - možno riešiť úlohy vo VS
 - - využívaju sa najmä pri ekonomickej regulácii
 - - úlohou ekonomických metod vo VS je zosúladzovať, zjednotovať ekonomicke zaujmy
 - - zavádzat nove metody, výhodnotovať výkony jednotlivcov, organizácií, porovnať výkonnosť, odhalovať silné a slabé stránky
 - - odhalovať rezervy vo VS
 - - sledovať ako sa využívajú zdroje vo VS
 - - aby boli uspokojene zaujmy a potreby jednotlivcov a skupin vo VS

- Manazerske metody
 - - umožnia vykonavat pracu v oblasti manazovania
 - - najracionálnejším, najefektívnejším spôsobom
 - - riadiaci pracovníci vo VS
 - - nepoužívajú sa len za zefektívnenie riadenia, ale aj ako spätna väzba
 - - manazeri by mali očakávať aj spätnu väzbu
 - - marketingove metody, rozhovory, prieskum verejnej mienky, ine specificke aplikacne metody .. , využívanie IT, analýza dokumentov z odborneho hľadiska, komparativna metoda ..

• Špecifické metody

- - môžu sa pouzívať na jednom useku VS alebo v specifických situáciach ktoré vznikajú vo VS
- - metoda osobitných rezimov
 - - stav nudze, mimoriadneho obmedzenia územia, ochrana cudzincov, ochrana pamiatok, ochrana pred sirením chorôb, pandémie atď.
 - - vedia o nich tie organizácie a institúcie vo VS, ktoré ich majú v kompetenciach
 - - napr. krizove staby, ktoré sa zriadenú

- - ine specificke metody
 - - su jedinecne, v konkretnych usekoch VS
 - - zeleznica policia, dopravna policia, poziarna ochrana atd.
 - - pracovnici musia ovladat nie len metody ale aj metodologicky postup ..

Ďakujem za pozornosť

PhDr. Matúš Vyrostko, PhD.
matus.vyrostko@fvp.slu.cz